

APDARES DARBU TEHNIĶIS NODARBINĀTĪBAS KOMPETEČU ĀPRAKSTS

1. Nodarbinātības kompeteču nosaukums	Apdares darbu tehniķis, iesācēja līmenis
2. Tautsaimniecības nozare, amats	Arhitektūra un būvniecība Celtniecība un civilā inženierija Saistītās profesijas: Apdares darbu strādnieks, 3 NKI Būvprojektu vadītājs, 5 EKI
3. Nodarbinātības kompeteču līmenis (saskaņā ar NKI)	NKI 4. līmenis Apdares darbu tehniķis plāno, uzrauga un veic apdares darbus saskaņā ar darbu vadītāja norādījumiem. Praksē demonstrē pamatzināšanas un prasmes, lēmumus nepieņem patstāvīgi, profesionālā pieredze nepārsniedz 1 gadu.
4. Nodarbinātības kompeteču apraksts	<p>Apdares darbu tehniķis veic dažāda veida apdares darbus: apmetuma, flīzēšanas, krāsošanas, tapešu līmēšanas un grīdas segumu ieklāšanas darbus jaunbūvēs vai novērš nekustamā īpašuma bojājumus atbilstoši darba uzdevumam.</p> <p>Apdares darbu tehniķis organizē un vada apdares darbu strādnieku darbu, kā arī veic apdares darbus visa veida ēkās. Apdares darbu tehniķis prot lasīt rasējumus, patstāvīgi plānot darba vietā veicamās darba operācijas un izvēlēties piemērotas tehnoloģijas, būvmateriālus un būvizstrādājumus, instrumentus un palīgiekārtas, kā arī prot rīkoties ar instrumentiem.</p> <p>Plāno būvmateriālu piegādi, apdares darbu strādnieku sadarbību un darbu veikšanas kārtību, dod nepieciešamos pasūtījumus un pārbauda šo pasūtījumu izpildi, nodrošina apdares darbu izpildi atbilstoši būvprojektam, būvnormatīviem, standartiem un kvalitātes prasībām.</p> <p>Profesijas regulējums, papildus prasības: Darbs augstumā.</p> <p>Galvenie uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Darba izpildes plānošana un organizēšana. 2) Darba vietas sagatavošana. 3) Apdares darbu veikšana. 4) Paveikto darbu kontrole un defektu novēršana. 5) Darba drošības un vides aizsardzības prasību ievērošana. 6) Atbilstība vispārīgajiem profesionālās darbības principiem. <p>Profesionālās zināšanas:</p>

Konceptuālā līmenī:

1. Nozares normatīvie akti. Tehniskais projekts.
2. Projektu vadība
3. Bīstamo iekārtu klasifikācija
4. Interjera dizaina pamati.
5. Flīžu ražošanas tehnoloģijas ietekme uz flīžu kvalitāti. Mitruma izplatīšanās būvkonstrukcijās.
6. Apdares darbu budžets.
7. Tapešu apzīmējumi.
8. Ornamentu veidošanas un izgriešanas tehnikas.
9. Temperatūras ietekme uz materiāla īpašībām
10. "Peldošo" grīdu veidi.
11. Ēkas izolācijas efektivitāte. Aukstie tilti. Siltumizolācijas veidi. Ēku energoefektivitāte, ēku blīvums.

Izpratnes līmenī:

1. Tehniskie apzīmējumi projektā.
2. Statisko un dinamisko slodžu ietekme uz konstrukciju.
3. Telpu dizaina projekts.
4. Ēku daļas, konstrukcijas un konstruktīvie elementi.
5. Materiālu un virsmu fizikālās, mehāniskās un ķīmiskās īpašības. Ārējo un iekšējo faktoru ietekme uz apstrādāto virsmu.
6. Materiālo un cilvēkresursu plānošana apdares darbiem.
7. Seguma veidi, saderība un atšķirības. Šuvju aukstās un karstās metināšanas metodes. Pārklājuma aizsardzības metodes. Aizsargkārtas, to uzklāšanas metodes.
8. Apdares darbu tehnoloģiskās shēmas.
9. Materiālu saderība. Materiālu marķēšana.
10. Celšanas ierīču ekspluatācijas noteikumi. Mikroklimata ietekme uz apdares darbiem. Putekļu ietekme uz veselību.
11. Substrāta ieklāšanas tehnoloģijas. Apakšējo klāju veidi.
12. Ēkas izolācijas efektivitāte. Aukstie tilti. Siltumizolācijas veidi. Ēku energoefektivitāte, ēku blīvums.
13. Bāzes sastāvs un īpašības. Pamatnes defektu veidi. Apdares materiālu veidi.
14. Ģipša stiprības klases. Apmetuma pamatnes veidi (cements, kaļķis, ģipsis) un to īpašības. Dekoratīvo apmetumu veidi. Speciālo apmetumu uzklāšana.
15. Starpsienu veidi. Izolācijas materiālu veidi. Inženiersistēmu ierīkošana sienās. Sausā apmetuma sistēmas ugunsizturības klases. Virsmas kvalitātes standarti.
16. Flīžu vērtēšanas parametri un kritēriji. Hidroizolācijas sistēmas un materiāli. Flīžu klasifikācija. Flīžu līmju klasifikācija.
17. Klimatisko apstākļu ietekme uz krāsošanas darbiem. Krāsu šķīdinātāju veidi. Vēsturisko krāsu veidi.
18. Tapešu veidi un īpašības. Tapešu līmju veidi un īpašības. Dizaina projekts. Defektu cēloņi un veidi.

19. Termoreaktīvo materiālu veidi un tehnoloģijas. Materiālu ķīmiskās īpašības un bīstamība. Virsmas mitruma un temperatūras mērīšanas ierīces.
20. Grīdu konstrukciju veidi.
21. Fasādes siltināšanas sistēmu veidi, apdares veidi. Tehniskā projekta saturs.
22. Tāmēšanas pamatprincipi. Apdares darbu kvalitātes kritēriji. Būvnormatīvu prasības.
23. Defektu veidi un cēloņi.
24. Atkritumu klasifikācija. Atkritumu apsaimniekošanas procedūras.

Lietošanas līmenī:

1. Darbu organizēšanas projekts.
2. Digitālā fotogrāfija un datu apstrāde. Materiālu pielietošanas tehnoloģijas un sistēmas. Mērinstrumenti.
3. Pamatnes (virsmas) apstrādes un sagatavošanas metodes. Mērinstrumentu daudzveidība un pielietojums.
4. Veicamo darbu plānošanas pamatprincipi. Darba izstrādes normas un tāmes. Manuālie un elektroniskie mērinstrumenti.
5. Kravu celšana ar dažādiem mehānismiem.
6. Instrumentu un ierīču lietošanas instrukcijas. Darba organizācijas pamatprincipi
7. Apmetuma uzklāšanas iekārtas un aprīkojums. Ģipša stieģojuma paņēmieni.
8. Vadu un stieģojuma pielietošana. Virsmu apstrāde un izlīdzināšana. Apmetumu sacietēšanas laiks un tehnoloģiskās normas. Manuālo un elektronisko mērinstrumentu pielietojums. Stieģļu un stūru uzstādīšanas tehnika. Cementa bāzes apmetuma īpašības. Kaļķa apmetuma īpašības. Ģipša apmetuma īpašības. Speciālo apmetumu uzklāšana. Dekoratīvā apmetuma uzklāšanas instrumenti. Dekoratīvā apmetuma masas sastāvs un lietošanas specifika. Karnīzes un sloksņu izgatavošanas tehnoloģija
9. Pamatnes defektu labošanas paņēmieni. Virsmas gruntēšanas tehnoloģija.
10. Karkasa izgatavošana sausajam apmetumam. Karkasa montāžas tehnoloģijas. Izolācijas materiālu iestrādāšanas metodes. Sausā apmetuma veidi, to pielietojums. Sauso ģipškartona plākšņu līmēšanas tehnikas. Izliektu konstrukciju veidošana. Šuvju aizpildīšanas tehnikas. Ierāmēšanas instrumenti un piederumi.
11. Elektriskie un manuālie flīžu griezēji. Flīžu griešanas tehnoloģijas un metodes. Hidroizolācijas izvēle un veidošanas metodes. Virsmas slīpuma izveidošana. Galīgo profilu, iekšējo, ārējo stūru veidošana. Flīžu līmēšanas tehnikas. Materiālu piemērotība ekspluatācijas prasībām: gruntējums, hidroizolācija, līmvielas, flīzes. Flīžu izkārtojums un raksti. Līmes uzklāšanas tehnikas un darba instrumenti. Šūšanas tehnoloģija. Flīžu līmēšanas tehnoloģija. Flīzēšanas problemātisko vietu atpazīšana un flīzēšana

12. Krāsu un dekoratīvās krāsojuma uzklāšanas tehnikas. Krāsošanas instrumentu izmantošana.
13. Tapešu līmēšanas tehnikas. Instrumenti tapešu līmēšanai. Tapešu līmēšanas tehnoloģijas. Defektu novēršanas metodes.
14. Būvmateriālu pielietojums dzīvojamās un nedzīvojamās telpās. Iekārtu un ierīču, instrumentu un materiālu lietošanas instrukcijas. Būvmateriālu uzglabāšanas noteikumi.
15. Grīdas izkārtojuma modelēšana. Mērīšanas un griešanas instrumenti. Seguma griešana un līmēšana. Aizsargkārtas ieklāšanas paņēmieni
16. Atjaunojamo grīdu sagatavošanas veidi. Termoreaktīvo pārklājumu ieklāšanas paņēmieni un instrumenti.
17. Grīdas materiālu sagatavošana. Izlīdzināšanas instrumenti un ierīces. Plāksņu montāžas tehnoloģijas.
18. "Peldošie" grīdas materiāli, to uzstādīšana.
19. Fasādes apdares materiāli un to pielietojums. Fasādes siltināšanā un apdarē izmantotie instrumenti, mehānismi un iekārtas. Sienu un jumtu siltināšanas sistēmu materiāli, to uzstādīšana. Sienu un jumtu siltināšanā izmantotie instrumenti, mehānismi, iekārtas.
20. Būvmateriālu uzglabāšanas nosacījumi. Prasības darba aizsardzības līdzekļu lietošanai.
21. Kontrolmērīšanas metodes.
22. Platības un tilpuma aprēķini. Darba normēšanas un materiālu patēriņa aprēķinu pamatprincipi.
23. Kvalitātes kontroles mērījumi dažāda veida darbiem
24. Remonta materiāli un to pielietojums. Kvalitātes kritēriji.
25. Pārstrāde

Vispārīgas zināšanas

1. Profesionālā terminoloģija.
2. Laika vadības paņēmieni.
3. Mērvienības un formulas.
4. Aprēķini.
5. Darba drošības instruktāža darba vietā.
6. Darba drošības zīmes un signāli.
7. Elektriskās drošības noteikumi. Ugunsdrošības noteikumi.
8. Vides aizsardzības prasības.
9. Jaunākās tehnoloģijas.

Prasmes:

1. Lasa rasējumus, specifikācijas.
2. Plāno veicamo apdares darbu secību.
3. Izvērtē paredzamo apdares darbu saistību ar citiem būvdarbiem.
4. Nosaka pamatmateriāla veidu un stāvokli, izmantojot dažādus mērinstrumentus.
5. Izstrādā veicamo darbu secību.
6. Plāno nepieciešamo resursu apjomu.

7. Mēra fiziskos darba apjomus objektā.
8. Aprēķina materiālu patēriņu.
9. Izvēlas darbam nepieciešamos materiālus, instrumentus un aprīkojumu.
10. Organizē apakšuzņēmēju darbu apdares darbiem.
11. Veic mitruma un temperatūras mērījumus telpā.
12. Ierobežo būvniecības putekļu un netīrumu izplatīšanos.
13. Veic instrumentu un aprīkojuma ikdienas pārbaudi un apkopi.
14. Uztur kārtību darba vietā darba laikā.
15. Sagatavo virsmas apstrādei.
16. Uzklāj dažādu veidu apmetumu uz sienām un griestiem.
17. Līmē flīzes.
18. Krāso virsmas.
19. Līmē dažādu materiālu tapetes.
20. Ieklāj dažāda veida grīdas seguma materiālus.
21. Ieklāj "peldošo" grīdu.
22. Siltina ēkas fasādi.
23. Vada apdares darbu procesu.
24. Pārbauda kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām.
25. Izlabo defektus, kas radušies apdares darbu procesā.
26. Organizē būvgružu šķirošanu un savākšanu objektā.

Kompetences

1. Spēja plānot veicamo darbu secību atbilstoši uzdevumam.
2. Spēja novērtēt objekta gatavību un atbilstību apdares darbu uzsākšanai.
3. Spēja novērtēt apstrādāto virsmu gatavību apdares darbiem
4. Spēja aprēķināt nepieciešamo apdares būvmateriālu daudzumu un darbu apjomu.
5. Spēja izvēlēties materiālus, iekārtas un instrumentus apdares darbiem.
6. Spēja uzraudzīt apdares darbus objektā, pieņemt būvmateriālus un organizēt to uzglabāšanu atbilstoši materiālu uzglabāšanas prasībām.
7. Spēja nodrošināt nepieciešamos darba apstākļus, mikroklimatu un palīgierīces.
8. Spēja organizēt darba vietu pirms un pēc darba.
9. Spēja sagatavot apstrādātās virsmas apdares darbiem.
10. Spēja apmest sienu un griestu virsmas, uzklājot kvalitatīvus dažāda veida apmetumus ar manuālu un mehānizētu tehniku.
11. Spēja izveidot sausā apmetuma sistēmas.
12. Spēja flīzēt sienas un grīdas, izmantojot atbilstošus materiālus, tehnikas un instrumentus.
13. Spēja krāsot dažādas virsmas un plaknes atbilstoši tehnoloģiskajām prasībām.
14. Spēja līmēt dažādu materiālu tapetes uz sienām un griestiem, izmantojot atbilstošu tehniku un materiālus.
15. Spēja ieklāt dažāda veida grīdas seguma materiālus.

	<ol style="list-style-type: none"> 16. Spēja uzklāt termoreaktīvo pārklājumu, izmantojot atbilstošus instrumentus un mērinstrumentus. 17. Spēja ieklāt "peldošo" grīdu atbilstoši grīdas ieklāšanas tehnoloģijai. 18. Iespēja uzstādīt sausās grīdas sistēmas. 19. Iespēja siltināt ēku fasādes, izmantojot fasāžu siltināšanas sistēmas. 20. Spēja kontrolēt apdares darbu gaitu un noteikt paveikto darbu apjomu. 21. Spēja precīzi izmērīt, aprēķināt faktiskos veikto darbu apjomus un materiālu patēriņu. 22. Spēja pārbaudīt kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām. 23. Spēja noteikt un labot defektus darba procesā. 24. Spēja organizēt šķiroto būvgružu pagaidu uzkrāšanu objektā un to izvešanu no objekta atbilstoši normatīvajiem aktiem
5. Prasības nodarbinātības kompetenču iegūšanai	<p><u>Definīcija:</u></p> <p>Formālā mācīšanās: Mācības, kas notiek izglītības un apmācības sistēmā, universitātēs un augstākās izglītības iestādēs mākslas, mūzikas un dejas jomā un kas beidzas ar grāda, kvalifikācijas, profesionālā diploma iegūšanu, kas iegūts arī mācēklībā vai atzīta sertifikācija saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem par skolu un augstskolu sistēmām.</p> <p>Neformālā mācīšanās: Mācīšanās, kas notiek neatkarīgi no apzinātas izvēles, indivīdiem veicot darbības ikdienas dzīves situācijās un mijiedarbībā, kas tajās notiek darba, ģimenes un atpūtas kontekstā.</p> <p>Neformālā izglītība: Mācības, ko raksturo indivīda apzināta izvēle, kas notiek ārpus sistēmām, kas saistītas ar formālo mācīšanos, jebkurā organizācijā, kas īsteno izglītības un apmācības mērķus, tostarp brīvprātīgās organizācijās, valsts civildienestā, sociālajos uzņēmumos un uzņēmumos.</p> <p><u>Prasības, lai iegūtu apdares darbu tehniķa kompetences:</u> Iegūta profesionālā kvalifikācija.</p> <p>FORMĀLĀS PRASĪBAS izglītības dokumentēšanai: apliecība par profesionālo izglītību/kvalifikācijas apliecība.</p> <p>Papildus darba devējs var pieprasīt/vēlēties: citus diplomus, sertifikātus, kvalifikāciju apliecinājošus sertifikātus, kas noder apdares darbu tehniķa profesijā</p> <p>Darba pieredzē iegūtās apdares darbu tehniķa kompetences</p>

6. Veidi, kā iegūt nodarbinātības kompetences	<p>Mācību rezultātu sasniegšanas metodes:</p> <p>Mācīties profesionālās izglītības iestādēs vai mācību centros.</p> <p>Mācīties darba vidē, pašmācības ceļā, apliecinot ārpus formālās izglītības rezultātā iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences un nokārtojot kvalifikācijas eksāmenu un iegūstot kvalifikācijas sertifikātu.</p>
7. Kritēriji nodarbinātības kompetenču novērtēšanai	<p>Mācību rezultātu (zināšanu, prasmju un sociālo kompetenču) pārbaude/novērtēšana, kas nepieciešama vienkāršu/ne pārāk sarežģītu profesionālu uzdevumu veikšanai darba vietā, ietver sešas mācīšanās rezultātu kopas.</p> <p>Darbinieks</p> <p>1) Darba izpildes plānošana un organizēšana.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ iepazīties ar darba uzdevumu; ☐ novērtēt objekta gatavību apdares darbu uzsākšanai; ☐ novērtēt apstrādāto virsmu stāvokli; ☐ aprēķināt nepieciešamo būvmateriālu daudzumu un darbu apjomu; ☐ izvēlēties materiālus, iekārtas un instrumentus apdares darbiem; ☐ uzraudzīt apdares darbus objektā. <p>2) Darba vietas sagatavošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ nodrošināt darbam nepieciešamo mikroklimatu; ☐ nodrošināt darbam nepieciešamās palīģierīces; ☐ organizēt darba vietu pirms un pēc darba; ☐ sagatavot apstrādājamās virsmas apdares darbiem. <p>3) Spēj veikt apdares darbus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ virsmu apmetumam; ☐ izveidot sauso apmetumu, montējot starpsienu, sienu un griestu karkasa konstrukcijas; ☐ līmēt flīzes; ☐ krāsot virsmas; ☐ līmēt dažādu materiālu tapetes; ☐ ieklāt dažāda veida grīdas seguma materiālus; ☐ ieklāt termoreaktīvo pārklājumu; ☐ ieklāt "peldošo" grīdu; ☐ ierīkot sausās konstrukcijas grīdu sistēmas; ☐ veikt ēkas fasādes siltināšanu. <p>4) Spēj kontrolēt paveikto darbu un defektu novēršanu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ kontrolēt apdares darbu gaitu; ☐ noteikt paveikto darbu apjomu; ☐ pārbaudīt kvalitātes rādītāju atbilstību prasībām; ☐ novērst apdares darbu procesā radušos defektus. <p>5) Darba drošības un vides aizsardzības prasību ievērošana:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ atbilst darba aizsardzības prasībām; ☐ atbilst vides aizsardzības prasībām; ☐ organizēt būvgružu šķirošanu un savākšanu objektā; ☐ ievērot elektrodrošības un ugunsdrošības noteikumus objektā; ☐ sniegt pirmo palīdzību. <p>6) Profesionālās darbības vispārējo principu ievērošana:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ ievērot darba tiesisko attiecību normas; ☐ veikt profesionālos darba pienākumus atbilstoši uzņēmuma darba organizācijas principiem; ☐ sadarboties, ievērojot pozitīvas komunikācijas principus; ☐ organizēt darbu, ievērojot vispārējās un profesionālās ētikas principus; ☐ paaugstināt profesionālo kvalifikāciju
8. Kvalifikāciju veidojošo kompetenču novērtēšanas metodes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Curriculum vitae (darba dzīves apraksts) papildināta ar darba un izglītības apliecinājošiem dokumentiem. Kompetenču pašnovērtējums. 2. Rakstisks eksāmens/ieskaite, lai novērtētu zināšanas. Šajā eksāmenā jāiekļauj:<ul style="list-style-type: none"> • Jautājumi ar atbilžu variantiem: Piemēram, katram jautājumam ir paredzētas vairākas iespējas, un kandidātam ir jāizvēlas pareizais (izņemot patiesa/nepatiesa tipa jautājumus). • Atvērtie jautājumi: piemēram, kandidātam ir jāsniedz detalizēta un atbilstoša atbilde uz katru jautājumu. 3. Mutiska pārbaude: Nepieciešams sīkāk izpētīt jebkādas neskaidrības, kas konstatētas rakstiskajos testos un/vai novērtēt kandidāta iegūto zināšanu dziļumu. 4. Praktiskās pārbaudes darba situācijās, kas atbilst profesionālās darbības realitātei: Šos testus var veikt tiešā novērošanā kandidāta darba aktivitātes laikā. Šo metodi var izmantot, lai novērtētu prasmes un iemaņas, tostarp personiskās spējas.
9. Karjeras iespējas personai, kura ir apgūusi nodarbinātības kompetenču	<p>Turpināt pilnveidot prasmes un iemaņas darba vidē. Iegūt citu kvalifikāciju būvniecības nozarē. Iegūt augstāka līmeņa kvalifikāciju.</p>

Eiropas Savienības finansēts. Paustie viedokļi un uzskati atspoguļo autora(-u) personīgos uzskatus un ne vienmēr sakrīt ar Eiropas Savienības vai Eiropas Izglītības un Kultūras izpildaģentūras (EACEA) viedokli. Ne Eiropas Savienība, ne EACEA nenes atbildību par paustajiem uzskatiem.